

ZNAK PRZYMIERZA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 22 maja

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Rdz 2,2-3; Wj 20,11; 16,1-36; Hbr 4,1-4; Wj 31,12-17; Pwt 5,14.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Synowie izraelscy będą przestrzegać szabatu, zachowując sabat w pokoleniach swoich jako przymierze wieczne” (Wj 31,16).

Szabat, siódmy dzień tygodnia, jest jak dźwignia w mechanizmie, która z niezmienną regularnością ponownie uruchamia nasz tygodniowy zegar, kierując nas ku podstawie wszystkiego, kim jesteśmy i możemy być. Przeważnie jesteśmy zajęci swoimi sprawami — zarabianiem i wydawaniem pieniędzy, pospiesznym biegiem z miejsca na miejsce — ale szabat przywraca nam świadomość podstawy naszego istnienia i naszych początków, bo wszystko, co ważne dla nas, istnieje dlatego, że Bóg to stworzył, tak samo jak stworzył nas.

Z niezmienną regularnością i bez wyjątków szabat nadchodzi po cichu i wpływa na całe nasze życie. Przypomina nam, że wszystko należy do naszego Stwórcy, który na początku stworzył niebo i ziemię, a potem dał nam miejsce na tym świecie. W ten sposób uświadamia nam podstawę naszych chrześcijańskich wierzeń i jest ich niezaprzeczalnym, niepodważalnym i niezbywalnym znakiem.

W tym tygodniu przyjrzymy się temu znakowi w kontekście przymierza synajskiego.

LEKCJA W SKRÓCIE

Gdzie szabat ma swój początek? Co dowodzi, że szabat istniał przed zawarciem przymierza synajskiego? Co czyni szabat stosownym znakiem przymierza?

Jakże często słyszymy słowa:

— Żydowski szabat...

A przecież *Pismo Święte* wyraźnie mówi, że szabat istniał na długo przed powstaniem narodu izraelskiego. Został ustanowiony w tygodniu stworzenia.

Przeczytaj Rdz 2,2-3 i Wj 20,11. Gdzie wersety te umieszczają wyraźnie i stanowczo początek szabatu?

Rdz 2,2-3 nie utożsamia wprost *siódmego dnia* ze świętym szabatem (owo utożsamienie następuje po raz pierwszy w Wj 16,26.29), to jednak wyraźnie przywodzi na myśl takie skojarzenie w wyrażeniu: „...i odpoczął dnia siódmego” (Rdz 2,2). Hebrajski czasownik *szabat*, tłumaczony jako *odpocząć*, jest spokrewniony z hebrajskim rzeczownikiem *szabbat*, tłumaczonym jako *szabat/sobota*. „Słowo *szabat/sobota* nie jest użyte [w Rdz 2,2-3], ale jest rzeczą pewną, że autor miał na myśli to, iż Bóg pobłogosławił i uświęcił siódmy dzień jako szabat/sobotę”⁵⁰. Najwyraźniej Rdz 2,2-3 uczy boskiego pochodzenia i ustanowienia soboty jako dnia błogosławieństwa dla całej ludzkości.

Przeczytaj Mk 2,27. Jezus powiedział, że szabat został ustanowiony dosłownie dla człowieka, co w tym przypadku oznacza całą ludzkość, a nie jedynie Izraelitów.

Dlaczego Bóg odpoczął siódmego dnia? Czy potrzebował czasu, by odzyskać siły? Jaki inny cel mógł mieć Jego odpoczynek?

Choć niektórzy komentatorzy próbują wskazywać, że Bóg potrzebował fizycznego odpoczynku po stworzeniu, to jednak prawdziwym celem Jego odpoczynku było danie boskiego przykładu dla ludzkości. Ludzkość ma pracować sześć dni, a następnie odpoczywać w siódmym dniu, czyli w sobotę. Karl Barth (1886-1968), ewangelicko-reformowany teolog ze Szwajcarii, wskazał, że odpoczynek Boga w siódmym dniu tygodnia stworzenia był częścią „przymierza łaski”⁵¹, w którym ludzkość została zaproszona „do odpoczynku razem z Nim, to jest (...) do uczestniczenia w tym [Bożym] odpoczynku”⁵².

Bóg w swej miłości zaprosił ludzi już w następnym pełnym dniu ich życia do współuczestniczenia w odpoczynku oraz ustanowienia bliskiej więzi z Nim, na którego obraz zostali stworzeni. Ta wspólnota i więź miały trwać wiecznie. Po upadku ludzkości dzień ten miał być cotygodniowym zwieńczeniem więzi człowieka ze Zbawicielem.

Jak odpowiedziałbyś, gdyby ktoś zapytał cię o wpływ świętowania soboty na twoją więź z Panem?

⁵⁰ G. Henry Waterman, hasło *Sabbath*, w: Merrill C. Tenney (red.), *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible*, Grand Rapids 1975, t. 5: Q-Z, s. 183.

⁵¹ Karl Barth, *Church Dogmatics*, t. 3: *The Doctrine of Creation*, cz. 1, Edynburg 1958, s. 98.

⁵² Tamże.

„A on rzekł do nich: Tak powiedział Pan: Jutro będzie wypoczynek, poświęcony Panu, dzień sabatu. Upieczcie, co macie upiec, ugotujcie, co macie ugotować. Lecz wszystko, co zbędzie, przechowajcie do następnego rana” (Wj 16,23). Przeczytaj 16. rozdział *Księgi Wyjścia*, historię spuszczenia manny Izraelitom na pustyni przed przybyciem do góry Synaj. Zwróć uwagę, co ujawnia to sprawozdanie.

1. Jedynie jedna porcja manny mogła być użyta każdego dnia, ale szóstego dnia tygodnia zbierano podwójną porcję.

2. Manna nie była zsyłana w sobotę.

3. Dodatkowa porcja potrzebna na sobotę była przechowywana z szóstego dnia i nie psuła się, choć w inne dni nie można jej było przechować przez noc w stanie nadającym się do spożycia.

Jak historia ta świadczy o świętości soboty przed nadaniem prawa na Synaju? (Zob. Wj 16,23-28).

„W gruncie rzeczy utożsamienie szabatu z siódmym dniem tygodnia, stwierdzenie, że Pan dał Izraelitom szabat, oraz że lud zgodnie z przykazaniem Boga odpoczywał siódmego dnia tygodnia, bezbłędnie wskazują na pierwotne [przy stworzeniu] ustanowienie szabatu/soboty”⁵³.

W 16. rozdziale *Księgi Wyjścia* powiedziane jest o sobocie znacznie więcej, niż może się wydawać na pierwszy rzut oka.

1. Który dzień jest dniem przygotowania na szabat?

2. Który dzień tygodnia jest szabatem?

3. Jakie jest pochodzenie soboty?

4. Jakiego rodzaju dniem powinna być sobota?

5. Czy sobota jest dniem poszczenia?

6. Czy sobota jest próbą wierności wobec Boga?

Jak twoje zrozumienie soboty ma się do tego, czego uczy o sobocie 16. rozdział *Księgi Wyjścia*?

⁵³ G. Henry Waterman, hasło *Sabbath*, w: Merrill C. Tenney (red.), *The Zondervan Pictorial Encyclopedia of the Bible*, Grand Rapids 1975, t. 5: Q-Z, s. 184.

„Izraelici winni przestrzegać szabatu jako przymierza wiecznego poprzez pokolenia. To będzie znak wiekuisty między Mną a Izraelitami, bo w sześć dni Pan stworzył niebo i ziemię, a w siódmym dniu odpoczął i wytchnął” (Wj 31,16-17 BT).

Cztery razy w *Piśmie Świętym* sobota została nazwana *znakiem* (zob. Wj 31,13.17; Ez 20,12.20). *Znak* nie jest *symbolem* w znaczeniu czegoś, co w naturalny sposób przedstawia czy wskazuje na coś innego ze względu na podobne cechy (na przykład symbol pięści często oznacza siłę i władzę). W *Biblii* sobota jako *znak* pełni rolę zewnętrznej cechy czy stanu mającego nieść szczególnie przesłanie. Nic w samym znaku nie łączy go z przymierzem. Sobota była znakiem przymierza „między mną a wami po wszystkie pokolenia wasze” (Wj 31,13) tylko dlatego, że Bóg tak powiedział.

Dlaczego Bóg posłużył się sobotą jako znakiem przymierza? Co czyni sobotę właściwym symbolem zbawczej więzi z Bogiem? Ponieważ istotnym składnikiem przymierza jest zbawienie z łaski, a uczynki nie mogą nas zbawić, dlatego sobota jest dobrym symbolem takiej więzi? (Zob. Rdz 2,3 i Hbr 4,1-4).

W związku z sobotą jako znakiem przymierza łaski niezwykle zajmujące jest to, że przez wieki Żydzi postrzegali sobotę jako znak mesjańskiego odkupienia. Pojmowali sobotę jako przedsmak zbawienia dokonanego przez Mesjasza. Ponieważ rozumiemy odkupienie jako możliwe wyłącznie z łaski oraz rozumiemy przymierze jako przymierze łaski, to powiązanie między sobotą, odkupieniem i przymierzem jest oczywiste (zob. Pwt 5,13-15). Tak więc, wbrew powszechnie panującej opinii, sobota jest znakiem zbawiennej łaski Bożej, a nie znakiem zbawienia z uczynków.

Jak rozumiesz znaczenie *odpoczynku* sobotniego? Jak odpoczywasz w sobotę? Co robisz inaczej tego dnia i jak czyni go to *znakiem*? Czy ktoś, kto przygląda się twojemu życiu, może zauważyć, że sobota jest dla ciebie szczególnym dniem?

„Przestrzegajcie pilnie moich szabatów, gdyż to jest znak między Mną a wami dla wszystkich waszych pokoleń, by po tym można było poznać, że Ja jestem Pan, który was uświęcam” (Wj 31,13 BT).

Wyjątkowo istotny fragment *Biblii* dotyczący soboty to Wj 31,12-17 — słowa Pana wypowiedziane zaraz po wskazówkach dotyczących budowy świątyni i ustanowienia w niej służby kapłańskiej (zob. Wj 25,1-31,11).

Pojęcie soboty jako *znaku* — widzialnego, zewnętrznego i *wiecznego* znaku między Bogiem a Jego ludem — zostało przedstawione tutaj po raz pierwszy. Tekst ten zawiera pewne niezwykle zajmujące pojęcia warte głębszego rozważenia. Łączy w sobie dwie rzeczy:

1. Sobota jako *znak poznania*.
2. Sobota jako *znak uświęcenia*.

Zastanówmy się nad tą stroną znaku związaną z poznaniem, czyli wiedzą. Hebrajskie pojęcie wiedzy obejmuje dziedzinę intelektu, więzi i emocji. *Poznanie* oznacza nie tylko znajomość faktów, zwłaszcza gdy chodzi o osobę. Oznacza istotną więź z kimś, kogo znamy. Tak więc *poznanie Pana* oznacza właściwą więź z Nim — służenie Mu (zob. 1 Krn 28,9), okazywanie bojaźni przed Nim (zob. Iz 11,2), wierzenie Mu (zob. Mu (Iz 43,10), ufanie Mu i szukanie Go (zob. Ps 9,11) oraz wzywianie Jego imienia (zob. Jr 10,25).

Przeczytaj wersety wymienione w powyższym akapicie. Jak pomagają nam one zrozumieć, co znaczy *znać* Pana?

Ponadto sobota jest znakiem uświęcenia. Oznacza to, że Pan *uświęca* swój lud (por. Kpł 20,8), czyniąc swoich wiernych świętymi (zob. Pwt 7,6).

Proces uświęcenia jest tak samo dziełem odkupieńczej miłości Boga jak Jego dzieło zbawienia i odkupienia. Sprawiedliwość (usprawiedliwienie) i uświęcenie są działaniami Boga:

— „Ja jestem Pan, który was uświęca!” (Kpł 20,8 BT).

Tak więc sobota jest znakiem wskazującym na Boga jako tego, który uświęca. „Sobota została dana światu jako znak Boga Stwórcy, ale jest także Jego znakiem jako tego, który uświęca”⁵⁴.

Rozważ powiązanie dnia sobotniego z przebiegiem uświęcenia. Jaką rolę odgrywa świętowanie soboty w tym procesie? Jak Pan może się posłużyć naszym doświadczeniem świętowania soboty, by wspierać nas w uświęceniu?

⁵⁴ Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, t. 6, Mountain View–Omaha 1948, s. 350.

„Pamiętaj, abys dzień sobotni święcił” (Wj 20,8 UB JW).

Sobota była i jest znakiem, o którym człowiek ma *pamiętać*. Użycie słowa *pamiętaj* może mieć różne cele. Po pierwsze *pamiętanie* o czymś wskazuje na oglądanie się za siebie — patrzenie w przeszłość. W tym przypadku sobota kieruje ku stworzeniu, którego punktem szczytowym było ustanowienie jej jako cotygodniowego dnia odpoczynku i szczególnej więzi z Bogiem.

Nakaz pamiętania ma znaczenie także w teraźniejszości. Mamy nie tylko *pamiętać* o sobocie (zob. Wj 20,8), ale także *przestrzegać* jej i święcić ją (zob. Pwt 5,12). Tak więc sobota ma dla nas istotne znaczenie także w obecnym czasie.

Pamiętanie o sobocie kieruje nas także w przyszłość. Osoba pamiętająca o przestrzeganiu soboty ma przed sobą obiecującą, bogatą i wspaniałą przyszłość z Panem Soboty. Taka osoba trwa w więzi przymierza, gdyż trwa w Panu. Gdy rozumiemy przymierze jako więź między Bogiem a ludzkością, sobota, która znacząco wzmacnia tę więź, nabiera szczególnego znaczenia.

Pamiętając o stworzeniu i Stwórcy, lud Boży pamięta także o łaskawych zbawczych dokonaniach Boga (zob. Pwt 5,14, gdzie sobota jest postrzegana w tym kontekście jako znak wyzwolenia z Egiptu i symbolu ostatecznego zbawienia w Bogu). Stworzenie i odrodzenie idą ze sobą w parze. Pierwsze umożliwia drugie. Sobota jest znakiem mówiącym, że Bóg jest Stwórcą Świata i Autorem Naszego Zbawienia.

**„Przez święcenie sabatu mamy pokazać, że jesteśmy Jego ludem. Jego Słowo zaświadcza, że sabat jest znakiem, po którym można poznać ludzi wiernych przykazaniom Bożym. (...). Ci, którzy zachowują prawo Boże, będą z Nim jedno w wielkim boju rozpoczętym w niebie pomiędzy szatanem a Bogiem”⁵⁵.
Przeczytaj uważnie tę wypowiedź służebnicy Pańskiej. Co sprawia, że sobota bardziej niż inne z dziesięciorga przykazań wyróżnia nas jako *lud zachowujący przykazania Boże*?**

⁵⁵ Ellen G. White, *Wybrane poselstwa*, t. 2, Radom 2009, s. 148.

DO DALSZEGO STUDIUM

Dziesięcioro przykazań określa szeroko i w sposób zasadniczy więzi między Bogiem a człowiekiem oraz między ludźmi. W centrum dekalogu znajduje się przykazanie sobotnie. Przedstawia ono Pana Soboty w szczególny sposób, wskazując zakres Jego władzy i stan posiadania. Zwróć uwagę na następujące dwie rzeczy: 1. Tożsamość Boga — Jahwe, który jest Stwórcą (zob. Wj 20,11; 31,17), a zatem zajmuje On szczególne miejsce we wszechświecie. 2. Stan Jego posiadania i zakres Jego władzy — „niebo i ziemia, morze i wszystko, co w nich jest” (Wj 20,11; por. Wj 31,17). Uwzględniając te dwie rzeczy, przykazanie sobotnie ma cechy typowe dla pieczęci, jakimi opatrywano międzynarodowe umowy zawierane na starożytnym Bliskim Wschodzie. Pieczęcie takie przykładano zazwyczaj w środku dokumentu, a zawierały one (1) tożsamość bóstwa (zazwyczaj pogańskiego boga) oraz (2) stan jego posiadania i zakres władzy (zazwyczaj jakiś ograniczony obszar geograficzny).

„Uświęcenie przez Ducha oznacza różnicę między tymi, którzy mają pieczęć Bożą, a tymi, którzy świętują fałszywy dzień odpoczynku.

Gdy nadejdzie próba, wówczas wyraźnie okaże się, czym jest znamię bestii. Jest to świętowanie niedzieli. (...).

Bóg ustanowił siódmy dzień tygodnia jako swój szabat [zob. Wj 31,13.17; 31,16].

Tak przedstawiona jest różnica między wiernymi a niewiernymi. Ci, którzy pragną mieć pieczęć Boga na swoim czole, muszą zachowywać sobotę z czwartego przykazania dekalogu”⁵⁶.

PYTANIA DO DISKUSJI

1. Przeczytaj Kpł 19,30. Zwróć uwagę, jak werset ten łączy świątynię z sobotą. Jakie znaczenie ma to połączenie w kontekście tego, czego znakiem jest sobota?

2. Zadaj sobie pytanie:

— Czy świętowanie soboty wzmacnia moją więź z Bogiem?

Jeśli nie, co możesz zmienić w tej sprawie?

PODSUMOWANIE

Sobota jest znakiem przymierza sięgającym w przyszłość — do czasu, gdy plan zbawienia zostanie ostatecznie zrealizowany. Kieruje uwagę także wstecz — ku stworzeniu naszego świata, a jako znak przymierza łaski wskazuje na ostateczne odrodzenie, gdy Bóg odnowi wszystko.

⁵⁶ Ellen G. White, w: *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 7, Hagerstown 1980, s. 980-981; przeczytaj także, w: tamże, s. 968-970; początek rozdziału *The Observance of the Sabbath*, w: Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, t. 6, Mountain View—Omaha 1948, s. 349-351; środek rozdziału *Od Morza Czerwonego do Synaju*, w: też, *Wybrańcy Boga*, Warszawa 2018, wyd. 2, s. 211-213.

DZIEŃ EDUKACJI ADWENTYSTYCZNEJ

2. kwartał • Zbiórka darów 5 czerwca • Projekt Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej

Wsparcie finansowe Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej w Podkowie Leśnej

Dzień Edukacji Adwentystycznej to ważne wydarzenie nie tylko w życiu społeczności naszej szkoły i jej absolwentów, rozsianych po całym świecie, ale i całego polskiego Kościoła. Właśnie dziś chcemy połączyć go z jubileuszem 95-lecia powołania do istnienia Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej.

Misja naszej szkoły przez te lata nie uległa zmianie. Nadal nasze wysiłki nakierowane są na pozyskiwanie wiedzy i mądrości dających wykształcenie, a co najważniejsze wskazujących Najlepszego Nauczyciela — Jezusa Chrystusa.

W ubiegłym roku zrealizowaliśmy program *Rok dla Jezusa*, wsparty finansowo przez wasze dary, a także modlitwy i słowa zachęty. Był to właściwy kierunek dla 11 młodych, niesamowicie twórczych i otwartych młodych osób. Jesteśmy przekonani o potrzebie dalszych takich działań oraz przygotowani na powtórzenie takiego projektu od października 2021 roku.

Naszym priorytetem na ten rok szkolny jest otwarcie pierwszej Adwentystycznej Szkoły Podstawowej w Polsce. Wiele już w tym kierunku zrobiono. To, co musi być jeszcze zrobione, wiąże się z przystosowaniem posiadanych pomieszczeń, nie tylko do urzędowych wymogów bezpieczeństwa. Nie możemy zawieść rodziców, którzy obdarzyli nas zaufaniem i już zapisałi do naszej szkoły swoje dzieci.

Dary złożone w tym dniu będą w pełni przeznaczone na wspomniane dwa projekty. Wasza cegiełka będzie wsparciem dla misji szkoły. Podziel się swoimi środkami w przekonaniu, że adwentystyczna edukacja może odbywać się także i dzięki twojemu udziałowi.

Jak złożyć dary?

1. Dary zostaną zebrane podczas drugiej części nabożeństwa. Należy w tym celu przygotować koperty lub zebrać dary w przeznaczonym do tego celu koszyku.
2. Dar można również przekazać bezpośrednio na konto Wyższej Szkoły Teologiczno-Humanistycznej: **73 1750 0012 0000 0000 2757 8314**, z dopiskiem: **Dzień Edukacji Adwentystycznej**.